

INVESTERING I DIAMANTER

2. UDGAVE, 2017

*Diamanter er ikke bare
forførende smukke.
Diamanter har også vist sig at være
en god langsigtet investering.*

Flere investorer vælger i dag en fysisk råvare for at inflationssikre og øge deres formue. Her er diamanter en interessant option. Diamanter kræver ikke meget plads og samtidig har man mulighed for at nyde herlighedsværdien på en eftertragtet handelsvare, som har været et symbol på skønhed, rigdom og kærlighed gennem mere end tusinde år.

HVIDE DIAMANTER

Hvide diamanter er den mest handlede type diamanter. Hvide diamanter findes i alle størrelser, slibeformer og med en farvenuance fra sjældneste hvid (farveløs) til let gul. Når vi taler investeringsdiamanter anbefaler Hartmann's sjældne hvide diamanter i større størrelser med top kvalitetsfarve og høj klarhed i fineste slibning – kort sagt en diamant som er uhyre sjælden og som skal håndplukkes som en nål i en høstak. Disse diamanter vil der efter vores vurdering altid være Liebhaber til på verdensmarkedet.

*”At investere i diamanter
kan være en god måde at sikre
kommende generationer”*

UDBUDET AF RÅDIAMANTER ER KONCENTRERET I FÅ LANDE OG PÅ RELATIVT FÅ MINER

Langt de fleste diamanter dannes omkring 150-200 km under jordens overflade og opstår når kulstof presses sammen ved enormt tryk, og der skabes varmegrader på mellem 900-1100 grader celsius. Diamanter er milliarder af år gamle og bliver transporteret op til overfladen gennem vulkan-tektoniske udbrud med den vulkanske bjergart kimberlit via såkaldte kimberlitrør.

I løbet af de sidste 140 år har geologer samlet data på næsten 7000 kimberlitrør og fundet diamanforekomster i cirka 1000 af dem. Men på grund af lavere diaman-kvalitet, hvor mange kun kan bruges til industriel produktion, er der kun udvundet diamanter fra ca. 60 kimberlitrør i verden. Årsagen er simpel – den pris der kan opnås på industrielle diamanter hænger ikke sammen med de omkostninger, der er forbundet

Verdens største diamanthmine, Argyle-minen i Australien, som open-pit mine. Minen er i 2013 omdannet til en undergrundsmine.

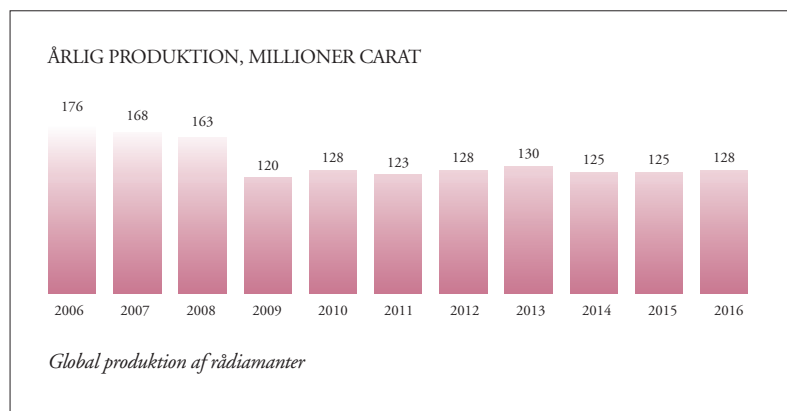
med at mine diamanterne. Når man udvinder diamanter kommer der typisk kun 1 carat (0,2 gr.) ud af 1 ton forarbejdet kimberlit. I dag er kun 7 diamanminer kvalificeret som "1. klasses miner" med reserver, der overstiger 20 milliarder dollars i værdi. Ud af den samlede verdensproduktion af rådiamanter på 125 millioner carat i 2014 producerede de 10 største miner således cirka 61 % og de 54 største miner cirka 85 % af den samlede produktion i verden.

Væksten i produktionen af diamanter følger i en vis udstrækning udviklingen i den økonomiske vækst, men er i stor grad også afhængig af udviklingen i de forskellige miner.

DIAMANTER BLIVER MERE OG MERE SJÆLDNE EFTERHÅNDEN SOM DE GAMLE MINER UDTØMMES

Produktionen af rådiamanter har været faldende siden 2006. Mange af de eksisterende diamantminer har været i produktion i mange årtier, og diamantreserverne er faldende – særligt i de afrikanske miner og den verdensberømte Argyle-mine i Australien. Argyle-minen forventes at lukke i 2021.

I 2016 blev der produceret knap 128 millioner carat rådiamanter i verden. I midten af 00'erne voksede produktionen af rådiamanter, men siden 2006 er produktionen faldet både som en konsekvens af finanskrisen og på grund af, at mange af de ældre miner producerer mindre. Især siden 2008 er produktionen faldet. Produktionen er nu status quo, og fortsat ikke nået op på niveauet fra 2006.

EFTERSPØRGSLEN EFTER STØRRE OG SJÆLDNE DIAMANTER VIL FORTSAT STIGE

Antallet af personer, der har en nettoformue på mere end 1 million dollars, er steget med ca. 155 % siden 2000. Ved udgangen af 2016 var der 32,9 millioner mennesker med en nettoformue på mere en 1 million dollars. Det forventes at det tal vil stige til 45,1 millioner i 2021, hvilket svarer til en årlig stigning på 7,4 % i gennemsnit. En væsentlig del af væksten i dollar-millionærer er kommet fra lande som Kina, Indien og til en vis grad Sydamerika. På trods af lavere vækstrater i både Asien og i Sydamerika vil denne vækst fortsætte og sandsynligvis medføre en øget efterspørgsel efter luksusvarer – herunder diamanter.

FARVEDE DIAMANTER

For at forstå hvor sjældne naturligt farvede diamanter i virkeligheden er, skal man huske, at for hver 10.000 carat diamanter som mines, er kun en mikroskopisk del naturligt farvede, og det gælder alle farver. Fra de mindre kostbare cognac- og champagnefarvede diamanter til de eksklusive grønne, pink, blå og røde diamanter.

Investering i farvede diamanter er for alvor ved at vinde frem. Det skyldes særligt den øgede opmærksomhed, som farvede diamanter har fået de seneste 5-10 år. Der er gjort et stort stykke oplysnings- og markedsføringsarbejde fra mineselskaber og juvelerer i hele verden. Der er sket talrige fremvisninger på den røde løber samt offentliggjort fantastiske verdensrekorder på auktioner de seneste år. Alt sammen har skabt ekstra opmærksomhed og interesse for at få del i sjældenhederne.

Et stigende antal velhavende kunder søger og efterspørger de sjældne farvede diamanter som pink, blå, rød og grøn. Liebhavere, samlere og smykkeconnaisseurs ønsker at være en del af den særlige historie og en luksus-livsstil, som er for de ganske få. Diamanterne betragtes som ”*conversation pieces*” – små Fabergé æg. Jo sværere, de er at få fat på, jo mere eftertragtede.

Mange af de rigtig sjældne og kostbare farvede diamanter som cirkulerer i markedet, er enten fundet eller handlet for årtier siden, og omslibes nu for at forbedre farve og facon.

Ud af de 10 dyreste smykker solgt på auktion i 2014 var 6 med farvede diamanter. Heraf 5 pink eller blå diamanter.

PINK DIAMANTER

Pink diamanter er en af de mest eftertragtede diamanter på grund af deres smukke farve, som appellerer til mange kvinder. Den enestående farve er eftertragtet for sin feminine udstråling og varme farvespil.

De sidste 3-5 år har de store juvelerhuse som De Beers, Graff, Tiffany og Cartier markedsført og promoveret pink diamanter, som har sat gang i efterspørgslen. Dette er forstærket af de seneste års mange auktionsrekorder, der som med kunstværker, når ufattelige højder.

I dag frembringes 90 % af verdens pink diamanter af den australske Argyle-mine, der miner pink diamanter, med den intense og dybe pink farve. Tidligere fandt man hovedsageligt pastelblege pink diamanter i Afrika og Sydamerika, men de seneste år har Argyle-minen sat nye standarder for pink diamanter. Argyle-minen frembringer mindre end 3.000 carat pink diamanter om året fra sart lyserød til intens pink. Heraf er under ca. 340 diamanter over 0,15 carat årligt.

Argyle-minen er gået fra at være en open-pit mine til en undergrundsmine i 2013, hvilket skulle forlænge levetiden med cirka 10 år. Rio Tinto har meddelt at de forventer, at minen lukkes i 2021, som resultat af manglende rentabilitet og diamanforekomster.

BLÅ DIAMANTER

Det er meget sjældent at finde blå diamanter på diamantmarkedet med tydelig eller intens blå farve og derfor jages blå diamanter intenst af samlere, Liebhaber og diamanthandlere i hele verden.

Blå diamanter betragtes som en af de mest sjældne og eftertragtede farvede diamanter, der findes i verden. Allerede i 1600-tallet, hvor den franske opdagelsesrejsende Travenier bragte en sjælden stor blå diamant hjem fra Indien til den franske Ludvig den 16., har blå diamanter været eftertragtede. Der var tale om "The Hope Diamond", som i dag er udstillet hos Smithsonian Institution i Washington foræret af Harry Winston.

Ingen mine frembringer regelmæssig blå diamanter længere. Historisk frembragte de tidlige miner i Indien blå diamanter, men disse blev alle afviklet i 1900-tallet. I dag frembringer Cullinan minen i Sydafrika (tidligere Premier minen) og den australske Argyle-mine meget sjældent blå diamanter. Der er tale om en meget lille sporadisk produktion, der ikke engang sættes tal på.

Argyle-minen har i dens 35-årige levetid kun frembragt i alt 12 carat violette diamanter af væsentlig størrelse. De er alle udbudt til salg som Tendersten. Senest "The Argyle Violet" en 2,83 carat meget sjælden violet oval diamant.

Blå diamanter findes i mange farvenuancer fra "light sky blue" til "deep ocean blue", som er beskrivende for deres rigtige farvespil.

Det er en blå diamant, der i skrivende stund er verdens næst dyreste diamant solgt på auktion. "The Oppenheimer Blue" på 14,62 carat, blev solgt for astronomiske USD 58,5 millioner hos Christie's i maj 2016.

0,72 carat Natural Fancy Deep Blue diamant.

FREMTIDS- PERSPEKTIVER

Man kan spekulere meget over, om efterspørgslen efter diamanter vokser hurtigere end den gennemsnitlige globale indkomst eller langsommere. Men et er sikkert; det globale marked for diamanter vil fortsat vokse. Smykker og forlovelsesringe er intet modefænomen, og har i mange tusind år være en fast bestanddel af det selskabelige og kulturelle liv. Når den globale økonomiske formåen vokser, vil behovet for diamanter også øges.

Ifølge en undersøgelse fra De Beers fejres 27 % af alle kinesiske bryllupper med en diamant. Den kinesiske middelstands gennemsnitsindkomst er selvfølgelig meget lavere end den er i USA, men omregnet i antal svarer 27 % af de kinesiske bryllupper til mere end 95 % af bryllupperne i USA. Derfor må det forventes, at efterspørgslen fra BRIK-landene vil stige markant de næste årtier.

Det anerkendte konsulenthus Bain & Co. forventer således en stigende efterspørgsel på rådiamanter på mellem 3-4 % over de næste 15 år. Mange af de eksisterende miner er aldrende og udtømte, og der er relativt begrænset nye forsyninger på vej i diamantmarkedet. Det vil ifølge Bain & Co. skabe en ubalance mellem udbud og efterspørgslen allerede fra år 2019.

Diamantpriserne har i mere end 30 år været meget stabile med en opadgående tendens med undtagelse af relativ små udsving. Således har diamanter været forskånet for en volatilitet som ved ædelmetallerne, olie, gas osv. Diamantprisen overreagerer ikke som de børshandlede commodities, som ved en tilbagegang i behovet på 10 % på grund af en økonomisk afmatning straks styrtdykker med 30-50 %.

Afkastet på investeringsdiamanter afhænger af risikoprofil og størrelse af investering, samt farvede diamanter kontra hvide diamanter og naturligvis størrelsen på diamanterne.

Vi betragter investering i diamanter som en langsigtet investering med en tidshorizont på minimum 4-8 år.

Hvis man kigger på et par anerkendte brancheanalyser har følgende været gældende de seneste 10 år:

- ◆ 3 carat rund hvid brillant er steget 46 % fra 2007-2016 (kilde: Rapaport Price Index)
- ◆ 5 carat rund hvid brillant er steget 72 % fra 2007-2016 (kilde: Rapaport Price Index)
- ◆ 1 carat pink diamant er steget 381 % fra 2005-2016 (kilde: The Fancy Color Research Foundation)
- ◆ 1 carat blå diamant er steget 248 % fra 2005-2016 (kilde: The Fancy Color Research Foundation)

FALDGRUBER

Der udbydes masser af investeringsdiamanter på verdensmarkedet. Ordet ”investeringsdiamanter” bliver i dag brugt i en meget bred definition – hvilket det ikke burde. Hos Hartmann’s synes vi, det er vigtigt at slå fast, at ikke alle diamanter er sjældne og kan anbefales som investering. Derfor bør man være uhyre selektiv, når man vælger investeringsdiamanter. Mange diamanter vil klare sig fantastisk under gunstige økonomiske tider, men der hvor investeringen skal stå sin prøve, er under udsving i verdensøkonomien. Derfor er det vores klare anbefaling altid at håndplukke diamanter, som er suveræne i deres kategori og yderst sjældne.

Der vil altid være kunder til det bedste af det bedste. Diamanter, der vil være rift om eller, som repræsenterer det ultimative i deres klasse.

Køb altid en diamant eller investeringsdiamant med internationalt certifikat fra GIA (Gemological Institute of America), så kan diamanten nemt omsættes globalt på baggrund af certifikatet, der er en international fødselsattest på diamanten.

Køb kun hos en leverandør, du har tillid og kendskab til, og stil en masse spørgsmål, når du skal investere i diamanter. Få så mange konkrete og afklarende svar som overhovedet muligt. Spørg ind til emner eller områder, som du ikke forstår eller behøver uddybende forklaring omkring. En dygtig rådgiver kan svare på alle spørgsmål og giver sin kunde indsigt og overblik.

DIAMANTER KAN PÅ SÆRLIGE VILKÅR ERHVERVES UDEN MOMS

I dag er det muligt at investere i diamanter som privat investor uden at betale moms, såfremt man placerer diamanterne i værdidepot uden for EU. En forholdsvis ny og attraktiv mulighed for at øge sit afkast.

HVORDAN AFHÆNDER JEG MINE DIAMANTER?

Diamanter er en international eftertragtet handelsvare som handles over hele verden. Diamanter har den højeste værdikoncentration af alle økonomiske varer. I en tændstikæske kan man nemt transportere værdier for adskillige millioner dollars. Diamanter er dermed den mest mobile økonomiske vare af alle.

Når diamanter skal afsættes er det en god idé at have en længere tidshorison end som et straks-salg af en obligation eller aktie. Det er lidt ligesom et eksklusivt hus – nogle gange tager det et par måneder at finde den rigtige Liebhaber, som værdsætter de unikke karakteristika.

Der findes mange afhændelsesmuligheder afhængig af diamantens størrelse og sjældenhed: auktion, privatsalg, kommissionssalg, eller salg på diamantbørser i Antwerpen, New York, eller Tel Aviv.

VIDEN ER MAGT

Når man skal rådgive kunder, handler det om at have så mange oplysninger og kort på hånden som overhovedet muligt. Det handler om at holde sig opdateret om, hvad der sker på diamantmarkedet – hver dag og hver uge. Vi er dagligt i kontakt med markederne og rejser løbende til Antwerpen, Hong Kong, New York, Geneve og Australien og vedligeholder og plejer et stort netværk, som giver ekspertise og indsigt lige der, hvor tingene sker.

VERDENREKORDER PÅ DIAMANTER 2015-2017

- ◆ 59,60 carat "Pink Star" Fancy Vivid Pink/IF oval diamant. Hammerslag 71,2 millioner dollars – 4. april 2017 (verdensrekord for dyreste diamant og dyreste smykke solgt på auktion nogensinde)
- ◆ 14,62 carat "Oppenheimer Blue" Fancy Vivid Blue smaragdsleben diamant. Hammerslag 58,2 millioner dollars – 18. maj 2016 (verdensrekord for dyreste blå diamant solgt på auktion nogensinde)
- ◆ 15,38 carat Fancy Vivid Pink dråbe diamant. Hammerslag 31,6 millioner dollars – Sotheby's 17. maj 2016 (verdensrekord for dyreste Fancy Vivid Pink diamant solgt på auktion på daværende tidspunkt)
- ◆ 12,03 carat "Blue Moon" Fancy Vivid Blue/IF cushion diamant. Hammerslag 48,5 millioner dollars – 11. november 2015 (verdensrekord for dyreste diamant solgt på auktion på daværende tidspunkt)
- ◆ 16,08 carat "The Sweet Josephine" Fancy Vivid Pink cushion-cut diamant. Hammerslag 28,5 millioner dollars – 10. november 2015 (verdensrekord for dyreste Fancy Vivid Pink diamant solgt på auktion på daværende tidspunkt)

ARGYLE PINK
DIAMONDS
SELECT ATELIER

KILDER

Rapaport Price Index

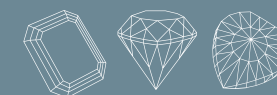
The Fancy Color Research Foundation

The Global Diamond Industry 2015, Bain & Company

Credit Suisse, Global Wealth Report 2014

Paul Zimmisky – Diamond analytics

Produceret august, 2017

HARTMANNS

Superior surprises